

Familie Vollebregt tijdens de Tweede Wereldoorlog

De familie Vollebregt rond 1948.

Staan v.l.n.r.: Ad, Tonny, Toon, Piet, Tiny, Riek.

Zittend v.l.n.r.: Greet, Daan, Dien, Wim.

Door: Niels Drijvers

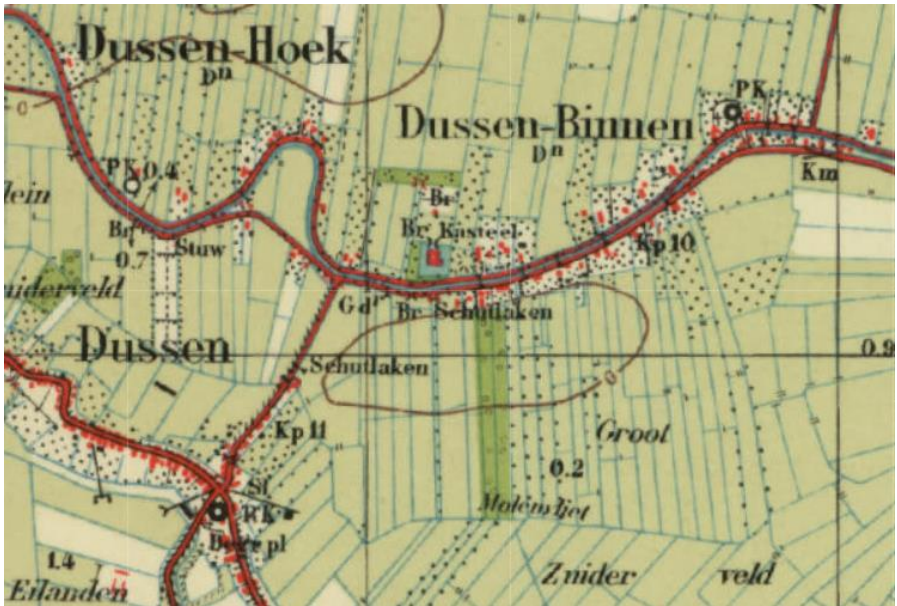
Voor dit artikel is vooral gebruik gemaakt van een interview met Tiny Vollebregt. Daarnaast is ook zijn zus Riek bevraagd. 2021

Inhoud

Inleiding.....Blz. 5

De Oorlog.....Blz. 8

Literatuurlijst.....Blz. 20

Kaart van Dussen rond 1943

Binnen met rivier de Dussen. Rechts staat de boerderij van Peter Heijmans waarnaast het huis van de familie Vollebregt staat.

*V.l.n.r.: Tiny, Ad, Toon, Piet en Sientje (1943).
De vrouw in het midden is een nicht van Ome Theo die in 1943 op vakantie was bij de familie.*

Inleiding

Daniel (Daan) Vollebregt (7 januari 1908¹- 5 september 1985) werd geboren in Rotterdam waarna hij als zevenjarige weesjongen naar Waalwijk verhuisde. In Waalwijk vond Daan werk als boerenknecht bij een pasgetrouwde boer met een nieuwe boerderij, waar later zeven kinderen werden geboren. Hierdoor was er niet genoeg werk meer, waardoor Daan, vanaf 1928, bij boer Nol de Bont in Dussen-Binnen (nr. A64) werk vond als inwonend boerenknecht en hier tot 1930 werkte. Rond 1930 is Daan bij boer Hendrikus Staal gaan werken en inwonen (nr. A69) en was ook enige tijd kostganger bij Nicolaas de Ronde en Godefrida Huigen (nr. 43).²

In Binnen ontmoette Daan Gerdina (Dien) Heijmans (20 november 1911³-25 november 1999) waarmee hij op 1 juli 1931 trouwde⁴ en 16 kinderen kreeg. Dien was een dochter van boer Peter Heijmans (14 september 1864⁵ – 21 februari 1943⁶) en Antonia van Herp (12 maart 1871⁷ – 4 oktober 1946⁸) en woonde op nummer A61. Na het huwelijk zijn ze in een arbeiderswoning (nr. A60) naast de boerderij van Diens ouders gaan wonen⁹. Later werd Daan ontslagen bij de boer, omdat hij waarschijnlijk te duur werd, waardoor hij al snel als arbeider bij de papierfabriek aan de Keizersveer ging werken.

¹ Geboorteregister gemeente Rotterdam 1908, aktenummer 256.

² Archief Ton Lensvelt, 2021.

³ Geboorteregister gemeente Dussen 1911, aktenummer 92.

⁴ Huwelijksregister gemeente Dussen 1931, aktenummer 11.

⁵ Bevolkingsregister gemeente Dussen 1864, aktenummer 48.

⁶ Overlijdensregister gemeente Dussen 1943, aktenummer 6.

⁷ Geboorteregister gemeente Dussen 1871, aktenummer 16.

⁸ Overlijdensregister gemeente Dussen 1946, aktenummer 39.

⁹ Archief Ton Lensvelt, 2021.

Achter de arbeiderswoning stond een grote schuur waar de familie Vollebregt twee varkens, een paar geiten voor de melk, ongeveer 15 kippen en ongeveer 50 konijnen had. Ook had de familie een grote moestuin waar ze aardappels en andere groenten verbouwden. Peter Heijmans had alleen koeien en kalveren in zijn schuur staan en de kippen liepen los. Nadat de kinderen naar school waren geweest moesten ze vaak meehelpen met de dieren. Zo moesten ze op het weiland achter de schuur gras plukken voor de konijnen en lieten ze 's zomers de geiten los bij de boomgaard, achter het weiland, om gras te eten.

Het huis van de familie Vollebregt (links) en familie Heijmans (rechts).

Vanaf '42/'43 is Daan in de Haarlemmermeer gaan werken als landarbeider. Hiervoor fietste hij 's zondags om ongeveer 15.00 uur weg en kwam rond 10 á 11 uur 's avonds aan op het werk. Na een week werken en geslapen te hebben op de hooizolder van de boer waar hij werkte, kwam hij op zaterdagmiddag rond 3/4 uur weer thuis. Speciaal voor het reizen had hij een kist op zijn fiets gemaakt, waarin stukken brood, een stuk kaas en spek en een mes lag waarmee hij het de hele week mee moest doen.

Op 21 februari 1943 overleed Peter Heijmans door ouderdom. Toen hij om 18.00 uur klaar was met eten, naar de wc was geweest, rustig ging zitten en zei "Zo, dat is ook weer gebeurd.", waarna hij zijn ogen sloot en stierf.

Vanaf 1931 hebben Daan en Dien in totaal 16 kinderen gekregen:

Sientje (*15 augustus 1931 - †19 oktober 2015)

Piet (*28 september 1932 - †4 maart 2018)

Toon (*27 mei 1934 - †24 februari 1995)

Tiny (*20 oktober 1935)

Tonny (*3 april 1937 - †12 juni 1975)

Ad (*1 oktober 1938)

Riek (*10 april 1940)

Greet (*28 augustus 1941 - †7 oktober 1941)¹⁰

Greet (*19 november 1943)

Wim (*17 april 1945†)¹¹

Wilhelmina (*9 mei 1946 - †12 mei 1946)¹²

Wim (*9 april 1948 – 7 juni 2016)

Theo (*15 oktober 1949†)¹³

Theo (*5 oktober 1950 - †25 april 2010)

Helma (*5 oktober 1950)

Cato (*9 juli 1952†)¹⁴

Een aantal kinderen is vroegtijdig overleden doordat Dien rhesus-negatief was. Hierdoor maakte haar lichaam, tijdens de zwangerschap, antistoffen aan tegen het kind. Deze antistoffen braken de rode bloedcellen van het kind af waardoor het bloedarmoede kreeg.¹⁵

¹⁰ Overlijdensregister gemeente Dussen 1941, aktenummer 40.

¹¹ Overlijdensregister gemeente Giessen 1945, aktenummer 15.

¹² Overlijdensregister gemeente Dussen 1946, aktenummer 35.

¹³ Overlijdensregister gemeente Breda 1949, aktenummer 412B.

¹⁴ Overlijdensregister gemeente Breda 1952, aktenummer 274A.

¹⁵ *Rhesusfactor*, Sanquin.

De Oorlog

De oorlog in Dussen begon eigenlijk pas vanaf september 1944 toen het terugtrekkende Duitse leger uit Frankrijk en België werd verjaagd en de Duitsers een tegenaanval voorbereidden om de haven van Antwerpen te heroveren. Onder de codenaam Fall Braun werden in en rond Dussen ongeveer 16.000 Duitse soldaten gestationeerd.¹⁶

Ondanks dat de oorlog in Dussen pas in september 1944 begon, was de oorlog soms wel merkbaar in Dussen. Zo heeft Tiny, op 14 mei 1940, 54 bommenwerpers over de Maas gezien die met hun bulderende motoren via Den Bosch richting Rotterdam vlogen. De bommenwerpers waren van het type *Heinkel He 111* en waren vanuit Münster opgestegen onder bevel van kolonel Wilhelm Lackner om het centrum van Rotterdam te bombarderen.¹⁷

Heinkel He 111 bommenwerper

¹⁶ Lensvelt, T., z.d.

¹⁷ *Bombardement op Rotterdam, 14 mei 1940*, Traces of War (2020).

Vóór de oorlog had de familie Vollebregt nog geen radio, maar tijdens de oorlog kregen ze er één van de bakker van Dussen die dagelijks aan huis kwam. De bakker, die in het dorp woonde, was namelijk bang om de radio thuis te houden en vroeg aan Daan om de radio in zijn huis te verstopten, omdat Binnen wat buiten het dorp lag en dit veiliger zou zijn. Deze radio werd verstopt onder een bedstee en 's avonds tevoorschijn gehaald om naar het nieuws op Radio Oranje te luisteren waarna deze meteen werd teruggezet. In tegenstelling tot sommige Nederlanders was de familie Vollebregt neutraal over de vlucht van het koningshuis naar Engeland, omdat ze niet per se koningsgezind waren.

Omdat sommige spullen steeds schaarser werden en om de voedselvoorziening van onderduikers af te snijden, werden in de loop van de oorlog distributiebonnen ingevoerd die je moest inleveren als je iets wilde kopen.¹⁸ De familie Vollebregt moest haar bonnen in Almkerk afhalen, maar omdat Daan op zondag naar zijn werk moest fietsen, vroeg hij aan Zus van Suijlekom die in Dussen woonde en op het distributiekantoor werkten, om de bonnen voor het gezin mee te nemen. In ruil kreeg zij dan snoepbonnen die je ook kon inruilen voor tabak, omdat zij wel van een sigaretje hield.

Ook had de familie Vollebregt een schuilkelder achter het huis gemaakt. Hierbij hadden ze eerst een diepe kuil gegraven waarop balken en balen stro werden gelegd. In de kelder hadden ze twee banken uitgegraven die tegenover elkaar stonden en een in- en uitgang waarvoor een baal stro werd geschoven.

¹⁸ *Distributiebon*, Wikipedia.

Vanaf 1942 ging de arbeitseinsatz in waardoor Nederlandse mannen van 18 jaar in Duitsland verplicht moesten werken. In plaats van zich te melden, besloten veel mannen om onder te duiken, net zoals Frans 'de zanger' uit de Peerenboom die bij Peter en Antonia Heijmans mocht schuilen. Na een tijdje had Frans een ander onderduikadres gevonden, waarna Piet Klerks (18), kleinkind van Peter en Antonia en neef van de familie Vollebregt uit Waalwijk, en zijn vriend Jos Span (18) bij Peter en Antonia onderdoken.

De onderduikplek was geen plek achter een boekenkast of in een kelder, maar de onderduikers waren als een soort logés in de kost en werkten op het land. Deze en andere onderduikers in Dussen waren redelijk algemeen bekend bij de inwoners en gingen bijvoorbeeld elke zondag naar de kerk. Toch zijn er geen gevallen bekend dat er onderduikers in Dussen werden verraden.¹⁹

Toen de Duitsers in september 1944 Dussen binnentrokken, hielden ze, aan het begin van de avond, razzia's om de ondergedoken mannen op te pakken. Toen de Duitsers bij de boerderij van Antonia Heijmans waren, vluchtten Piet en Jos via de schuur naar buiten. Maar toen Piet onder de tweedelige deur rende, stootte hij zijn gezicht tegen het bovenste deel die op de knip zat. Hevig bloedend liep hij via de achtertuin het huis van Daan binnen en riep dat de Duitsers eraan kwamen. Piet kreeg snel een handdoek, maar moest meteen weggaan. Daan was namelijk bang dat de Duitsers de onderduikers in zijn huis zouden zien en hem dan zouden oppakken. Hierdoor vluchtten Piet en Jos via een droge sloot naar de boomgaard. Toen de Duitsers weg waren, kwamen ze 's avonds in het donker weer terug. Piet ging daarna naar

¹⁹ *Dussen tijdens Tweede Wereldoorlog*, Lensvelt, T. (z.d).

dokter Van Vuure die schuin tegenover woonde, die hem aan zijn kapotte neus en opengehaalde gezicht behandelde.

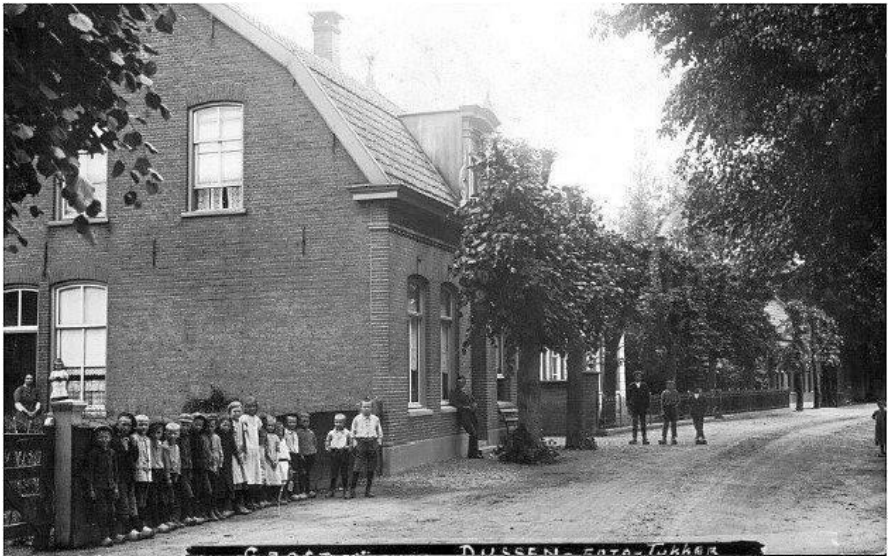
Toen het Duitse leger, in september '44, zich terugtrok over de Maas, werden in eerste instantie oudere soldaten (50 á 60 jaar) in Dussen gestationeerd. Zes á zeven soldaten, waarvan één Elie en één Polly heette, werden in Daans schuur ingekwartierd, omdat deze groter was dan het woonhuis. In een apart hok voor een groot scherm in de schuur stonden de geiten, varkens, konijnen en kippen, maar daar kwamen de Duitsers niet. In de schuur maakten de Duitsers zelf het eten, waarbij ze de kippen pakten bij de overbuurman die boer was en geen kinderen thuis had, omdat zijn twee zoons waren ondergedoken voor de arbeitseinzats. Dit deden de soldaten bij de overbuurman, omdat die kippen los liepen en niet in hokken zaten zoals in Daans schuur en omdat ze vonden dat Daan en zijn gezin de kippen zelf hard nodig hadden. Hierdoor werd de overbuurman vaak kwaad op Daan en zei: "Verdomme, ze komen bij mij de kippen halen! Jij hebt toch ook kippen?!" . Waarna Daan zei: "Ja, maar ik kan slecht zeggen dat ze mijn kippen moeten pakken."

De meeste soldaten bleven 's avonds in de schuur wat met elkaar kletsen, maar Polly kwam 's avonds altijd even binnen bij de kachel zitten en ging dan met Daan praten waarbij hij vertelde dat hij de oorlog ook niet had gewild.

In Binnen stond, bij de hervormde kerk, een oud schoolgebouwtje dat tot 1934 dienst deed als openbare school met protestantse inslag²⁰. Nadat de Duitsers zich in de herfst van 1944 in Dussen stationeerden, werd het

²⁰ *Vier eeuwen Hervormd Dussen, een samenvatting*, Lensvelt, T. (2010).

schoolgebouw ingericht als gaarkeuken voor de Duitse soldaten. Op een dag vervoerden de soldaten met twee paarden en een wagen kuchen, een broodsoort, naar de gaarkeuken, maar namen toen een te grote bocht waardoor de wielen in de kant terechtkwamen en de wagen omviel. Hierdoor belandden alle kuchen in de Dussen. Tiny en zijn broers besloten om thuis een kruiwagen te halen om het natte brood thuis te brengen als eten voor de geiten.

Openbare lagere school (ca. 1910-1920)

Naast het schoolgebouwtje stond een muur met vaten wijn. Omdat Tiny en andere jongens uit de buurt nieuwsgierig waren, gingen ze in de keuken kijken waarna ze werden gezien door een Duitser. De Duitser vroeg aan hen of ze mee wilden helpen, waarna hij ze verder meenam. De Duitser liet zien dat hij de veldflessen van de soldaten aan het vullen was met wijn en liet de rest over aan de jongens.

Als de Duitse soldaten 's middags rond 5 uur warm eten kwamen halen, zetten ze hun veldfles bij Tiny en de anderen neer waarna ze met een slangetje de wijn uit de vaten moesten zuigen en snel in de veldflessen moesten stoppen. In het begin wisten ze alleen niet dat de wijn in de slang blijft zitten als je de slang dichtknijpt, waardoor ze steeds moesten zuigen en soms een goede slok wijn binnenkregen wat ze op een gegeven moment wel voelden.

Elk jaar kwamen de zussen van Daan vanuit Amsterdam op vakantie naar Dussen. Tante Greet was getrouwd met ome Arie van Voorts en tante Mien was getrouwd met Ome Theo. Tante Greet en ome Arie kwamen altijd in september, na de vakantietijd, twee weken op vakantie. Ome Arie was van beroep lantaarnaansteker in Amsterdam wat hij tot de oorlog heeft gedaan. Toen tante Greet en ome Arie in september '44 op vakantie waren in Dussen konden ze al na een week niet meer terug naar huis omdat de treinen niet meer reden. Hierdoor bleven ze tot het voorjaar van '45 bij de familie Vollebregt. Ook woonde er een oude vrijgezelle tante bij de familie Vollebregt, omdat op haar voorhuis een bom was gevallen (de eerste voltreffer in Dussen).

Daan, Sientje (achterin), Dien, tante Greet en ome Arie naast het huis in Dussen tijdens de oorlog.

Na een aantal weken trokken de oudere soldaten weer weg uit Dussen en kwamen jongere (fanatiekere) soldaten voor in de plaats. Op een zaterdagmiddag in november om 16.00 uur, kwamen ze voor het eerst binnenvallen met brandende fakkels en “raus, raus, raus!” schreeuwend. De familie Vollebregt moest vertrekken, omdat ze het huis in brand zouden steken. Toen de Duitsers doorliepen naar de andere huizen, besloot Daan om te blijven en de situatie af te wachten. Maar na een half uur kwamen weer Duitse soldaten om ze uit huis te verjagen en na 17.00 uur weer een groep, maar deze groep ging niet meer weg en bleven dreigen met de fakkel. Het gezin moest nu meteen naar buiten, waar heel de buurt stond met een oud paard en een oude kar. Niemand mocht iets meenemen en zelfs de dieren moesten ze achterlaten. Het oude paard ‘witje’ wat buiten stond, was van de melkboer, die schuin tegenover woonde. Het paard was

tijdens de oorlog nooit in beslag genomen, omdat het al oud en krom was en amper op zijn benen kon staan. Op de kar, die van Antonia Heijmans was, werden de ouderen en moeders met baby's gezet, waaronder Dien.

De wegen in die tijd waren erg slecht, omdat ze nog niet allemaal bestraat waren. Hierdoor viel het paard na een aantal meter al om, doordat hij met een wiel in een kuil terecht kwam. Nadat het beest omhoog werd geholpen is Daan, als tweede paard, naast het paard gaan lopen met de boom in zijn arm zodat hij het tegen kon houden als er weer een wiel in een kuil terecht kwam. De kinderen moesten ook meehelpen met het duwen van de kar.

Toen het donker werd, werd de groep evacuees tegengehouden door de Duitsers. De geallieerden waren namelijk begonnen met schieten waardoor de groep even achter een boerderij moest schuilen. Na een half uur mochten ze weer doorlopen, maar even later werden ze weer tegengehouden door Duitse soldaten en moesten ze weer achter een boerderij schuilen. Hierna zijn ze door de polder richting Waardhuizen gegaan. Onderweg kwam de groep een Engelse soldaat tegen die als patrouille het gebied moest verkennen. Omdat het voor hem te gevaarlijk was om in open polders en in zijn uniform een dorp binnen te lopen, kroop hij onder de kar op de as en kwam er weer onderuit toen ze binnen de bebouwde kom kwamen waarna hij zijn weg vervolgde.

Om 23.00 uur kwamen de evacuees aan bij een boer in Waardhuizen. Deze boer stond samen met zijn vrouw buiten en vroeg of ze een slaapplek zochten. De boer liep naar de voordeur en deed hem open waardoor te zien was dat heel de gang vol lag met mensen die kont aan kont lagen te slapen. De boer zei dat heel het huis vol lag en dat ze zelfs

hun eigen bed hadden afgestaan voor een nachtje, omdat alle mensen de volgende ochtend weer verder zouden trekken. Toen maakte de boer de hooischuur open en zei dat ze het hooi buiten mochten zetten en dat de groep daar dan kon slapen. Na 1,5 á 2 uur stond het hooi buiten en kon de groep in de schuur slapen.

De volgende dag om 7 uur ging Daan richting Giessen, waar hij een stel mannen met evacuees zag. Eén van de mannen vroeg aan hem of hij nog ruimte zocht en zei dat hij nog een schuur vrij had. Die schuur was pas gebouwd waardoor de varkenshokken zelfs nog ingebouwd moesten worden, maar er stond al wel een kachel. Met het hele gezin trok de familie Vollebregt de schuur in waarin ze een paar balken hadden neergelegd en even verderop bij boeren stro hadden gehaald waarop ze dan konden slapen. Van de buurman waarvan de schuur was, hadden ze ook nog een paar oude dekens gekregen. Maar ondanks de dekens en de kachel die heel de nacht brandde, was het nog te koud 's nachts waardoor ze met de kleren aan sliepen. Een keer kwamen Duitse soldaten langs die in de schuur wilden inkwartieren, omdat er volgens hen genoeg plek was. Daan hield de soldaten toen tegen en zei dat ze niet in de schuur mochten slapen, omdat zijn dochters er ook sliepen.

Nadat de evacuees waren vertrokken, staken de Duitsers met hun brandende fakkels een aantal huizen in Binnen in brand. Nadat ze in Giessen waren aangekomen ging Daan terug naar Binnen om nog wat spullen te pakken, maar toen zag hij dat zijn huis en de boerderij van zijn schoonouders waren afgebrand. Later werd Binnen hevig beschoten en in januari vond er een fosforbombardement plaats, omdat de geallieerden dachten dat er Duitse troepen en materieel in

Binnen waren ondergebracht.²¹ Met Pasen 1945 besloten de Duitsers om de laatst overgebleven boerderijen leeg te roven en daarna ook in brand te steken.²² Uiteindelijk waren alleen een boerderij naast het kasteel en een aantal huizen van, onder andere, de melkboer en de notaris gespaard gebleven.

In Giessen kwam de familie Vollebregt aan eten dankzij de burgemeester van Andel. In de school van Giessen zat namelijk de gaarkeuken van de Duitsers en die hadden dagelijks hulp nodig bij het schillen van de aardappels. De burgemeester wilde deze taak aan evacuees geven om hen te helpen, zodat ze in ruil voor het schillen eten zouden krijgen. Hierdoor vroeg de burgemeester aan, onder andere, Daan om aardappels te schillen waardoor hij naar de gaarkeuken is gegaan om zich te melden. Hierna kwam hij terug om een kruiwagen en een grote zinken teil te halen waarin de aardappels werden gestopt. In de schuur werd dan met 6 á 7 man een paar uur de aardappels geschild, waarna deze naar de gaarkeuken werd gebracht en Daan vaak terugkwam met groenten en stukken vlees, zoals achterbouten van koeien.

Omdat veel producten schaarser werden, moesten de mensen zelf aan de slag om die producten te maken of te vervangen. Zo had de buurman van de schuur nog een oud rieten schuurtje, wat eerst een kippenhok was, waarin hij en de familie Vollebregt olie gingen draaien van koolzaad om in te bakken en te braden. Dit was niet echt een fijne klus, omdat het draaien erg zwaar was.

²¹ *Dussen tijdens Tweede Wereldoorlog*, Lensvelt, T. (z.d).

²² Lensvelt, T. & Oranjevereniging Dussen, 2019 (p. 25).

Omdat Giessen en omstreken protestants waren, moest de familie Vollebregt elke zondag naar Woudrichem om de kerkdienst te volgen, omdat hier een kleine katholieke kerk stond. Om in Woudrichem te komen moest het gezin een uur lang, langs de dijk, lopen naar Woudrichem, wat vooral tijdens de strenge winter van '44/'45 geen pretje was.

In het voorjaar van 1945 besloten de Duitsers dat alle vakantiegangers weer terug naar huis moesten. In Giessen kwam een groep Duitsers langs om dit te vertellen en om alle persoonsbewijzen te controleren. Ome Arie en tante Greet werd toen verteld dat ze weer terug naar Amsterdam moesten. Maar toen de groep Duitsers weg was zei Daan tegen ome Arie dat ze moesten wachten en gewoon in Giessen moesten blijven. Maar even later stonden er weer Duitsers voor de deur, waarvan één soldaat ome Arie en tante Greet herkende en hen meenamen. In Sleeuwijk werden ze toen met de boot overgezet door de Duitsers, omdat de pont niet meer voer en de brug nog niet was gebouwd. Aangekomen in Amsterdam hadden ze geen eten of drinken thuis en was het lastig om daar aan te komen door de Hongerwinter. Hierdoor ging ome Arie te voet naar de Haarlemmermeer om boeren op te zoeken voor aardappels. Nadat hij de hele dag onderweg was en eindelijk een paar kilo aardappels van een boer had gekregen, ging hij weer terug naar Amsterdam. Maar aangekomen in Amsterdam werd hij gecontroleerd door de Duitsers en moest hij al zijn aardappels afgeven. Uiteindelijk hebben ome Arie en tante Greet de Hongerwinter wel weten te overleven en is tante Greet later in Hank gaan wonen.

De bevrijding op 5 mei 1945 was niet zo heel spectaculair. De geallieerde soldaten gingen namelijk vooral naar de grote steden, waardoor er maar weinig soldaten in Giessen zijn geweest. Die soldaten kwamen dan wel met chocola en sinaasappels, maar er waren geen grote feesten. Na de oorlog bleef de gaarkeuken in Giessen, waardoor de familie Vollebregt aan eten kon komen. Ook haalden ze eten en melk bij de boeren.

De kinderen gingen de eerste tijd na de bevrijding in Giessen naar school. Tiny ging op zondag ook altijd naar de zondagsschool. Het buurjongetje van de schuur, genaamd Piet, ging daar altijd om half 11 á 11 uur naartoe op zondag en omdat Tiny met hem omging, zei Piets vader dat hij ook mee moest gaan omdat dat leuk is. Toen Piet en Tiny vooraan in de kerk naast elkaar zaten, werd Tiny uit de groep gehaald, omdat hij katholiek was, en in zijn eentje achteraan in de kerk gezet. Toen Tiny dit vertelde aan de buurman, maakte de buurman zichzelf kwaad en ging naar de kerk, om de ouderling die de dienst deed aan te spreken, waarna Tiny wel gewoon vooraan mocht zitten.

Pas eind maart '46 kon de familie terugkeren naar Dussen toen de noodwoningen klaar waren. Het gezin is toen in een noodwoning in Hoek tegenover de gereformeerde kerk gaan wonen waar ze op veldbedjes sliepen. Vanuit Amerika kreeg de familie ook spullen, zoals borden, kleding en beddengoed. Daan ging toen ook weer aan het werk in de Overdiepse polder. Later is het gezin gaan wonen in de Wilhelminastraat 44.

Bronnenlijst

- Archief Ton Lensvelt (2021)
- Geboorteregister gemeente Dussen 1864 (aktenummer 48). Geraadpleegd van <https://salha.nl/bronnen/genealogy/personen/persons?ss=%7B%22q%22:%22Peter%20Heijmans%22%7D&page=2>
- Geboorteregister gemeente Dussen 1871 (aktenummer 16). Geraadpleegd van <https://salha.nl/bronnen/genealogy/personen/persons?ss=%7B%22q%22:%22antonia%20van%20herp%22%7D&page=2>
- Geboorteregister gemeente Dussen 1911 (aktenummer 92). Geraadpleegd van <https://salha.nl/bronnen/genealogy/personen/persons?ss=%7B%22q%22:%22gerdina%20cornelia%20antonia%20heijmans%22%7D>
- Geboorteregister gemeente Rotterdam 1908 (aktenummer 256). Geraadpleegd van https://stadsarchief.rotterdam.nl/zoeken/resultaten/?mivast=184&miadt=184&mizig=100&miview=tbl&milang=nl&micols=1&mip1=vollebregt&mip3=daniel&mizk_alle=daniel%20vollebregt
- Huwelijksregister gemeente Dussen 1931 (aktenummer 11). Geraadpleegd van <https://salha.nl/bronnen/genealogy/personen/persons?ss=%7B%22q%22:%22gerdina%20cornelia%20antonia%20heijmans%22%7D>
- Lensvelt, T & Oranjevereniging Dussen (2019, 24 oktober). *Dussen in oorlogstijd (1939-1945)*. Geraadpleegd van <http://www.tonlensvelt.nl/lezing19.pdf>
- Lensvelt, T. (2010). *Vier eeuwen Hervormd Dussen, een samenvatting (1610-2010)*. Geraadpleegd van <http://www.tonlensvelt.nl/lezing6.pdf>

- Lensvelt, T. (z.d.). *Dussen tijdens Tweede Wereldoorlog*.
Geraadpleegd van <http://www.tonlensvelt.nl/wereldoorlog2.html>
- Overlijdensregister gemeente Breda 1949 (aktenummer 412B).
Geraadpleegd van <https://stadsarchief.breda.nl/collectie/archief/genealogische-bronnen/persons?ss=%7B%22q%22:%22NN%20Vollebregt%22%7D>
- Overlijdensregister gemeente Breda 1952 (aktenummer 274A).
Geraadpleegd van <https://stadsarchief.breda.nl/collectie/archief/genealogische-bronnen/persons?ss=%7B%22q%22:%22daniel%20vollebregt%22%7D>
- Overlijdensregister gemeente Dussen 1941 (aktenummer 40).
Geraadpleegd van <https://salha.nl/bronnen/genealogy/personen/persons?ss=%7B%22q%22:%22daniel%20vollebregt%22%7D>
- Overlijdensregister gemeente Dussen 1943 (aktenummer 6).
Geraadpleegd van <https://salha.nl/bronnen/genealogy/personen/persons?ss=%7B%22q%22:%22Peter%20Heijmans%22%7D&page=4>
- Overlijdensregister gemeente Dussen 1946 (aktenummer 35).
Geraadpleegd van <https://salha.nl/bronnen/genealogy/personen/persons?ss=%7B%22q%22:%22daniel%20vollebregt%22%7D>
- Overlijdensregister gemeente Dussen 1946 (aktenummer 39).
Geraadpleegd van <https://salha.nl/bronnen/genealogy/personen/persons?ss=%7B%22q%22:%22antonia%20van%20herp%22%7D&page=2>
- Overlijdensregister gemeente Giessen 1945 (aktenummer 15).
Geraadpleegd van <https://salha.nl/bronnen/genealogy/personen/persons?ss=%7B%22q%22:%22daniel%20vollebregt%22%7D>

- Sanquin (z.d.). *Rhesusfactor*. Geraadpleegd van https://www.sanquin.nl/over-bloed/bloedgroepen/rhesusfactor?gclid=Cj0KCQjAk4aOBhCTARIsAFWFP9E13hbUy3A_Pi8eewKlu8tJ9B7K8oxZO0wLORVxeea3qZuqhj_oSMAUaArjvEALw_wcB
- Traces of War (2021, 19 september). *Bombardement op Rotterdam, 14 mei 1940*. Geraadpleegd van <https://www.tracesofwar.nl/articles/611/Bombardement-op-Rotterdam-14-mei-1940.htm>
- Wikipedia (z.d.). *Distributiebon*. Geraadpleegd van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Distributiebon>